№ 34. Ausgabe B.

ГОМАН

Цэна с перэсылкай і дастаукай да хаты:

на 1 год—4 м. 80 фэн., на ½ году—2 м. 40 ф., на 3 месяцы—1 м. 20 ф., на 1 мес.—40 фэн.

Беларуская Віленская часопісь

выходзіць два разы у тыдзень: у аўторкі і пятніцы.

Адрэс рэдакціі: Вільня, Завальная 7.
Адрэс адміністрації і экспэдыції: М. Стэфанская 23.

Цэна абвестак:

на 4-ай старане за радок дробнымі літэрамі — 25 фэніг.; дробные абвесткі—па 5 фэн за слова. Абвесткі аб сьмерці — 60 фэн. за лінейку дробн. друкам.

№ 34 (126). Год II. Вільня, 27 красавіка 1917 г. Цэна 5 фэн. (3 кап.).

ШТОКГОЛЬМ. 25. IV. Газэта рады работнікоу і салдатоу у Расеі прызывае народ збірацца на массовые сходы дзеля маніфэстації за тойчасны мір.

26 красавіка.

Заходні тэатр:

Фронт Рупрэхта Баварскаго: На поўдні ад Скарп ворагі тройчы штурмавалі нашы лініі.

Фронт нямецкаго Насьледніка: Агульнае палажэньне не змянілося.

Пры Іртэбіз узяты 3 афіцэры, 160 салдатоў і лепшые пазиціі на хрыбце Шмэн-дэ-Дам.

Вячорны штурм французоў пры Брэ крывава адбіт.

Ворагі утрацілі 6 самалётаў.

Усходні тэатр:

На поўдні ад Рыгі, пры Якобштаці і Смаргоні, на ўсходзі ад Злочова, на Залатой Ліпе і ўздоўж Путны і Сэрэта крапчэў агонь расейцоў і наш у адказ на яго.

Македонскі фронт: У бітвах каля возера Дойран 24 красавіка спробы англічан прарвацца адбіты адважнай боўгарскай пяхотай.

БЭРЛІН. (В.Т.Б.). Імперскі канцлер звярнуўся да ўсіх нямецкіх урадоў с пісьмом, у якім, між іншым, сказано:

„У апошнім часі ў некаторых месцох асобы, каторые сьвядома ці несьвядома станулі гэтак на старану ворагоў, памыкаліся перашкодзіць работнікам выпаўняць іх задачы. У рожных прэдпрыемствах работнікоў жывым словам, на пісьме і ў раздаваных лістках прызывалі спыніць работу. Далей былі чысьленые спробы удзержаць ад работы тых работнікоў, каторые, верные сваей павіннасьці, верталіся да сваіх варштатоў. Усім, хто вышэйсказаным способам памагае ворагам, або шкодзіць аружным сілам нямецкай дзержавы, статут аб карах суліць цяжкіе кары за здраду Ваўкаўшчыны. Хто наносіць удары у сьпіну нашым адважным ваякам, той астаецца за межамі еднасьці з народам і спазнае ўсю суровасць законаў".

БЭРЛІН. (В.ТБ..). Міманосцы ў ночы з 24 на 25 красавіка абстралялі Дюнкірхен. Пры каротккай сустрэчы с французскімі мінаносцамі затоплен торпэдаю варожы мінаносец, а артылерыйскім агнём—вартаўнічы ваенны параход ворагоў. Усе нашы мінаносцы вярнуліся назад бяз шкод і страт.

Вільня, 27 красавіка.

Новы спосаб.

У Заходняй Эуропе побоч с чыста работніцкім социалістычным рухам мы спатыкаемся с кірункам, ведомым пад імем «хрысьціянскаго социалізму». Кірунак гэты створэн і вядзецца каталіцкім духавенствам. Як добрые палітыкі, кіраўнікі Каталіцкаго Касьцёла даўно зразумелі, што будучына належыць да працоўнаго народу, што організованы пролетарыат — гэта сіла, каторая раней, ці пазней здабудзе усё, чаго дабіваецца. І яны пастанавілі выкарыстаць гэту сілу дзеля сваіх мэт: ідучы на компроміс, яны гатовы ў некаторай часьці прызнаваць клясовые інтэрэсы работнікоў, але за гэта вымагаюць ад іх слухмянасьці і помачы ў палітыке Касьцёла.

«Хрысьціянскі социалізм» шырыцца на Заходзі асабліва ў тых краёх, дзе работнікі ўжо здабылі для сябе шырокіе правы. Але цяпер і Усход пераживае вельмі сур'ёзные перамены: няволеные царскім правіцельствам народные массы разбіваюць старые путы рабства, а наперадзі выступаюць організованые работнікі, заваёўваючы для сябе пануючае палажэньне. Гэтак і для нашаго Краю, незалежне ад таго, чы ў далейшым сваім жыцьці ён будзе бліжэй звязан з Заходам, ці з Усходам, наближаецца новая эра, калі голас працоўнаго народу будзе мець надта вялікую вагу. Разумеючы гэта, тутэйшае каталіцкае духавенство, узіраючыся на заходня-эуропейскіх «хрысьціянскіх социалістоў», пачынае рабіць крокі, каб чым хутчэй падчыніць сваей уласьці чым больш работнікоў, творачы для іх спэцыяльные організації.

Але між каталіцкім духавенствам на Заходзі і ў нас' ёсць дужа вялікая рожніца: пад той час, як там клер працуе перш за ўсё дзеля карысьці каталіцкай веры і Рыму, тут — у нашым Краю—вышэйшые духоўные уласьці служаць не справе каталіцкай, а справе польскай, абертаючы касьцельную амбону, спаведальніцу і навуку веры у спосаб апаляччыванья беларусоў. А як тутэйшые палякі — гэта найбольш паны-багатыры, ворагі працоўнаго народу, дык і вышэйшае духавенство, працуючы дзеля польскай справы, папраўдзі, служыць інтэрэсам польскаго панства, на грунці «нацыональнаго з'еднаньня» узмацовываючы яго уласць над цёмнымі массамі несьвядомых «тутэйшых» людзей.

Ня дзіва, што і той «хрысьціянскі социалізм», які некаторые прэдстаўнікі тутэйшаго духавенства прабуюць шырыць між ра-

ботнікамі, вельмі рожніцца ад заходня-эўропэйскаго: у нас ён служыць толькі дзеля апалячываньня Краю, — зусім так сама, як вядомае «Каталіцкае» т-во польскай школы народнай. Гэта ясна відаць, калі пераглядзім статут ладжанай Адміністратарам Віленскай Дыэцэзіі, кс. Міхалькевічэм, організацціі пад назваўньем «Stowarzyszenie Katolickie Robotników Polskich w Wilnie».

Што новая організацыя ўзіраецца на організацціі «хрысьціянскіх соцыялістоў», паказвае пункт 2-гі параграфу 13-го статута. Там напісано, што члены організацыі павінны «адважна стаяць на каталіцкіх асновах у работніцкіх справах і цьвёрда выступаць у зашчыту інтэрэсоў работніцкаго стану». Ізноў-жэ § 14 гаворыць, што організацыей мае кіраваць «маршалак, катораго назначае адміністратар дыэцэзіі с-паміж духавенства, і той кіруе справамі таварыства».

Ня будзем задзержывацца над паадзінокімі пунктамі статуту, хоць між імі ёсць даволі характэрные. Так, напрыклад, урад таварыства на сваім заседаньні пастанаўляе аб прыёмі ці недапушчэньні новых членоў, і «няпрынятн кандыдат ня можэ вымагаць выяўленьня прычын непрыняцьця яго» (гл. § 10), — зусім так сама, як у польскіх масонскіх організаціях... Звернем толькі увагу на тое, што пацьверджае нашы словы, што тутэйшые «хрысьціянскіе соцыялісты» — гэта тыеж полёнізатары, толькі ў новай скуры.

Організацыя называецца: Stowarzyszenie Katolickie Robotników Polskich w Wilnie». Здаецца, ясна, што да яе і могуць належаць толькі работнікі палякі. Дык-жэ не: у § 7 чытаем, што «звычайным членам таварыства можэ быць кожын моральны работнік каталік, бяз рожніцы пола, каторы заплоціць найменш 15 кап. месячна». Значыць, да таварыства можэ належаць ня толькі работнік паляк, а і кожын іншы, абы толькі быў каталік. А як між нашымі беларусамі-каталікамі нацыональная сьвядомасць — слабая, і на пытаньне, хто ён, такі несьвядомы работнік адказывае: «каталік», дык ясна, што новая організацыя мае на мэці лавіць несьвядомых беларусоў-каталікоў у польскіе сеці і абертаць іх тут у палякоў.

Штука белымі ніткамі шыта... Дый ня дзіва: польскіе нацыоналісты, каторые служаць у нас польскаму панству, ня могуць ані ў якой часьці прызнаць клясовых інтэрэсоў рабочаго народу, хоць і адзеліся ў сутанны і назвалі сябе «хрысьціянскімі соцыялістамі».

Грамадзянін.

Вячорные мысьлі.

Многім здаецца, што расейская рэволюцыя, падобна францускай, праляціць бурай над усей Эўропай. Усе так гэтым наэлектрызованы, што якую-небудзь малую газетную вестку аб звычайнай гдзе-небудзь забастоўцы, або аб незвычайнай у нас, але зусім буднай на Заходзе маніфэстацыі бяруць за пачатак рэволюцыі у той старане, гдзе такі прыпадак здарыўся. Гэтак мы ўжо слышалі аб рэволюцыі ў Італіі і ў Румыніі. Але гэтые «рэволюцыі» трываюць усяго гадзінку—дзьве і праходзяць ціха, без рэволюцыйнаго шуму.

Іначэй і быць нязможэ: бо рэволюцыя ў Расеі—гэта ня ёсць рэволюцыя «д у х а ч а с у», якой была француская рэвалюцыя, а чыста месцовая праява, зусім адграпічэная ад Заходу праз рожніцу культуры. Трэба прыпомніць сабе, што Расея, дзякуючы самодзержавію, шмат адстала ад заходняй культуры, і цяперашняя вайна з Намеччынай, ды немагчымасць прыстасовывацца да агульных вымаганёў як саюзніцкіх гасударств, так і самай вайны, ня толькі паказалі гэту рожніцу, але і вызвалі банкруцтво старога ўраду. Мы можэм сказаць, што і новы урад да далейшай вайны яшчэ не прыгатаваўся, а старый, як бачым, вайну праіграў, дык і ня будзем спадзевацца, штоб новый урад, бачучы гэта, замест пхнуць да унутрэняго развіцьця новые творчые сілы народу, папхнуў іх на фальшывую дарогу, рэштками старой Расеі прабуючы яшчэ раз шчасьця ў гэтай вайне. Каліб, аднак, яму і давялося пхнуць войско да далейшай вайны, то хваце аднаго ўдару Гіндэнбурга, каб раз на заўсёды адкрыць расейскаму народу вочы, а тады можна будзе спадзевацца развязкі. Якая яна будзе — гэта развязка, цяпер трудна сабе яшчэ прэдставіць, але трэба спадзевацца тады ўжо не габінэтнай рэволюцыі, а чыста народнай, бо змучэны народ захочэ устроіць сабе новае жыцьцё на новых цьвёрдых асновах. Пэўне, што тагды праіграюць тые, хто ня пойдзе з новым духам, праіграе пануючая ешчэ сягоньня буржуазія і капіталісты.

Лабуць.

У Вільні і ваколіцах.

× **Ахвяра расейскай рэволюцыі.** У часі рэволюцыі ў Пецярбурзі ў чысьле першых ахвяр яе апынулася жонка вядомаго ў Вільні адвоката, Манефа Торховская. Яна пагібла ад паліцэйскай кулі ў часі разрухоў на вуліцах расейскай сталіцы.

× **У Беларускім Клюбе** ў суботу, 28 красавіка.—звычайная танцавальная вечарынка.

У нядзелю на сцэні Беларускаго Клюбу будзе адыгран драматычны абразок у 1 акці „Піэтро Карузо" Бракко. Пасьля прэдстаўленьня танцы.

× **Беларускі Тэатр.** Мы чулі, што 26 мая ладзіцца прэдстаўленьне камэдыі «На Антокалі» Ф. Олехновіча. Камэдыя гэта першы раз была іграна падчас сьвят Каляд і мела добрую ўдачу. Трэба спадзевацца, што і гэтым разам напісаная на тле віленскаго жыцьця, поўная тутэйшых тыпоў камэдыя, багата ілюстрованая мэлёдыйнай музыкай, прыцягне шмат публікі.

× **У Саюзе артыстычных работнікоў.** У панядзелак, 30 красавіка, а 11 гадз. раніцай адбудзецца агульны сход членоў саюза артыстычных работнікоў у гасподзі саюза, Віленская 20, 3. На парадку дня: справоздача аб чыннасьцях ураду; выбары новаго ураду і рэвізыйнай камісіі; бягучые справы.

× **У агульна-работніцкім культурным саюзі** на апошнім агульным сходзі была здадзена справа с чыннасьцей ураду і выбран новы урад. Новы урад складаецца з гэткіх асоб: пані Булгак і Кац, п.п. Якутіс, Гінцбург, Ласков, Мацейковіч, Бэрлін, Эбіч, Бройт і Міхневіч.

× **Ліцытація.** У лёмбардзі, пры Троцкай вул. 14, дня 9, 10 і 11 мая 1917 г. ад 10 да 2 гадз. будуць прадаваць з ліцытацыі заложэные рэчы, за каторые ня плочэны працэнты ад 31 ліпня 1916 г.

× **За помач у распусьце** Хая Шмідова, каторая утрымлівала дом распусты, засуджэна на 2 месяцы ў вастрог.

× **Курс рубля:** офіцыальны — 2 м. 00 фэн. за рубель; у банках пры прадажы — 2 м. 43 ф., пры куплі—2 м. 47 ф.

Пазычковая каса бярэ 6%.

× **Ізноў забойство кабеты.** 22 красавіка пад стрэхай пустога дома пры Славянскай вул. 15, дзе жыў праваслаўны сьвяшчэнік, знайшлі труп кабеты с прабітым чэрэпам. Труп быў блізка зусім раздзеты. На бялізьне былі знакі — два лацінскіе W Забітай кабеці ад 25 да 30 гадоў.

× **Тэмпэратура.** Найвышэйшая і найніжэйшая тэмпэратура за апошніе дні была (па Цэльсію):

	найвыш.	найніж.
за дзень з 22 на 23	+12°	+ 2°
" з 23 на 24	+ 9°	+ 3°
" з 24 на 25	+ 8°	0°

Апавешчэньне.

Аб паліваньні вуліц.

Каб не было пылу на вуліцах, а разам с тым дзеля паменшэньня небаспечнасьці разносу хвароб, ад 1 мая г. г. мае сілу гэткі паліцэйскі загад:

Кожын гаспадар і упраўляючый нерухомасьцю ў межах забудованай часьці места Вільні павінен у дні, калі німа дажджу, тройчы паліваць вадой вуліцу і тротуар уздоўж сваей нерухомасьці да сярэдзіны вуліцы: перад абедам між 7 і 8 гадз., у палудзень ад 12 да 1 гадз. і паабедзі ад 6 да 7 гадз. Каля нерухомасьцей пры незабудованых пляцах гаспадар ці упраўляючый нерухомасьцю павінен апрыч тротуару паліваць вадой пляц перад нерухомасьцю яго на шырыні 8 мэтроў. Паліваць вадой трэба гэтак шчодра, каб ня мог узнімацца пыл.

За неспаўненьне гэтаго загаду вінаватых караціімуць паводлуг § 139 новаго расейскаго статута аб карах.

Вільна, 24 красавіка 1917 г.

Der Deutsche Stadthauptmann
Pohl.

Апавешчэньне.

Аб посных днях.

Спаўняючы загад Глаўнай Каманды 10 арміі з 20 красавіка 1917 г., аддзел IIБ, № 4411/17, гэтым апавешчаецца, што за ўсіх страўнях, кіраваных цывільнымі асобамі, забаронено выдаваць мясо ў панядзелак і пятніцу.

За нарушэньне гэтаго караціімуць паводлуг § 139 новаго расейскаго статута аб карах.

Вільна, 25 красавіка 1917 г.

Der Deutsche Stadthauptmann.
Pohl.

З усяго Краю.

КОЎНА. С прычыны Штокгольмскаго данясеньня, бытцым расейскі тымчасовы урад назначыў за губэрнатара астаўшайся пад Расеей часьці Віленскай губэрні нейкаго Будрэвіча, нямецкая «Kownaer Ztg.» пасьвяціла нацыональнаму пытаньню ў Віленшчыне вялікую стацьцю. Газэта пішэ, што паводлуг статыстыкі Лебедкіна с 1861 году ў Вілейскім павеці было 25% літвіноў і 44,8% беларусоў, у Дзісенскім—літвіноў 5%, беларусоў—54,5%, у Ашмянскім—літвіноў 59,7% і беларусоў

У воласьці.

(З даўных успамінаў).

— Ну, так нашто, кажэш, табе пашпарт? нашто? — пытаўся старшына у хлапца, што стаяў, шчыльна прытуліўшыся пры дзьверах.

— А вось, паночку, кідаю вёску і на заработкі ў горад пайду, а там, як кажуць, і муха бэз пашпарту не жывець.

— Мухі то жывуць, але гэткіх, як сам, то і с пашпартамі трымаць ня хочуць: туляюцца без працы па завугольлях, ды крадзежам займаюцца.

— Ну, што-ж: вольнаму воля, шалёнаму поле, а мне на іх не глядзець! Рукі ёсь; галава, хоць ня кемлая, во яна, самі бачыце, — хлеб будзе....

— Ня кемлая, добра баеш! Кажы ўжо таму, хто паверыць, а я, брат, ведаю, што ты за гіцэль! Глянуць—здаецца, варона, а да вольных думак першы! Не так жэ даўно с тваіх нагавораў узрухаліся селяне, ды зажадалі Бог ведае чаго. Але цяпер маўчаць, як далі добра на арэхі... Што-ж глядзіш: пэўне забыўся? А я, браток, памятаю! Шчасьце тваё, што канцы ў часе захаваў, а то, як піць даць, сеў бы ў татаву хату клапоў карміць.

— Нічога не разумею, аб чым гамоніце: пра нейкіе хаты, клапоў.

— Ня ведаеш? А забастовачку ведаеш?

— А.... забастовачку, памятаю, але як праз сон.

— Махлюй, махлюй! Самы правадыр быў, і дзень і ноч не спаў, як ачмурэлы гайсаў с тымі паперкамі, шатан іх успомне, а прышлося, так ні знай, ні ведай — і рукі атрос. Яб цябе запякаў-бы, але шкода....

— Ды не шкадуйце, паночку, не шкадуйце; вось, лепей пашпарт чыркніце, ды бывайце здаровы, а то шкадавалі той дабрадзей кабылу, а аставіў толькі, зжалься Божэ, хв.....

— Ты тут не братайся, хамлюк! Ведай, што я — старшына, не раўня табе, лапатніку.

— Ведаю, ведаю, паночку: пачым бы знаць дзятла, каб не яго даўгі нос.

— А! так, значэ, я дзяцел!? Чакай жэ, я цябе дзюбну, цяпер ты ня пойдзеш у горад, ня пойдзеш, а мы, мы павязем! Ведай, што за непавінавеньне начальству на аснаваніі стацей і законаў сібір-р-р., катарга, шыбеніца, расстрэл! Старшына—не дзяцел, і дзяцел—не старшына.

— Куды ты? — загалёкаў старшына, як убачыў, што хлапец павярнуўся, каб выйсьці...

— Пайду, незадоўга выбары на старшыну, крыху пажду: можэ другі ласкавейшы будзе, а то надта-ж распанелі, як глянеш. Але скажу праўду, што на выбарах будзе і мой голас, а яго з ахвотай слухаюць тые, каторые мяне лічаць далёка іначэй зусім....

— — Ну, дык вярніся, вярніся! На пашпарт, ды з Богам! Троха за прытак, браток, але нічагутка, хлопец ты так сабе: не благі....

Галубок.

24,2%, у сьвенцянскім—літвіноў 88,6% і беларусоў 6,9%. Далей газэта кажэ: «З нямецшым правам, чым другіе нацыональнасьці, беларусы могуць заявіць аб сваіх правох на Вільню, дый место гэтае знаходзіцца на этнографічна-беларускай зямлі. Паводлуг спісу народу с 1897 г. агульнае число беларусоў у б. Віленскай губэрні даходзіло 891.893. І калі нават значнае число беларусоў далічыць да літвіноў, дык беларусы ўсё-ткі паводлуг сваей лічэбнасьці высунуліся далёка ўпарод—на першае мейсцо».

Рэволюція у Расеі.

МІНСК (П. Т. А.). На першым заседаньні з'езду прэдстаўнікоў арміі заходняго фронту дэпутат Родічэв прызываў сабраўшыхся цесна згуртавацца дзеля пабеды над ворагамі народнай волі. Генэрал Гурко, начальнік заходняго фронту, сказаў: „Калі салдаты не напружаць сваіх сіл, каб удзержаць здабытую волю, дык яна прападзе".

ПЕЦЯРБУРГ. (П.Т.А.). На з'ездзі дэпутатоў ад армій заходняго фронту ў Мінску б. думскі дэпутат кн. Цэрэтэлі сказаў, што сэпаратны мір меў бы для Расеі значэньне катастрофы.

Чхеідзэ, маршалак рады салдатоў і работнікоў у Пецярбурзі, гаварыў аб патрэбі кантролю над чыннасьцямі тымчасоваго ўраду.

ЛЬВОЎ. Украінская газэта «Діло» даносіць с Пецярбурга, што новы расейскі урад зрабіў значные уступкі жаданьням украінцоў. Ад восені ў-ва ўсіх народных школах на Украіне будуць вучыць у украінскай мові. Ад другой клясы будзе выкладацца абавязкова і расейская мова, як асобны прадмет. У вучыцельскіх сэмінарыях на Украіне гісторыі, літэратуры і географіі вучаць па украінску. Ва ўсіх інных школах уводзяць выклад украінскай мовы і літэратуры, а гісторыю і географію выкладаюць па украінску.

ШТОКГОЛЬМ. Фінляндзкіе газэты заяўляюць, што крокі тымчасоваго ураду падарвалі веру фінляндзкаго народу у спаўненьне дадзеных яму абецанак.

ЖЭНЕВА. Максім Горкій організуе ў Пецярбурзі новую рэспубліканскую радыкальную партію, програма каторай — устанаўленьне дэмократычнаго упраўленьня на аснове аўтономізму і нацыональнаго прынцыпа, а такжэ радыкальные социальные і зямельные рэформы.

ПЕЦЯРБУРГ. Асабліва ў губэрнях Бэссарабскай, Падольскай і Валынскай раз'езджаюць агітатары ў ваеннай формі, агітуючы проці вайны. Яны намаўляюць селян конфіскаваць панскіе двары і выганяць адтуль паноў. У некаторых месцох гэта ўжо зроблено. Хаця правіцельственые ўраднікі даводзяць селянам, што зямельнаго пытаньня нельга развязаць перад сазывам установучаго сайму, селяне шмат у якіх месцох развязваюць яго саматугам.

ШТОКГОЛЬМ. Рада работнікоў і салдатоў прыняла рэзолюцію с пратэстам проці таго, што англійскае правіцельство мешаецца ў расейскіе справы і задзержывае расейскіх эмігрантоў. Рэзолюція дамагаецца, каб усе палітычные эмігранты маглі вярнуцца ў Расею.

Ленін паступіў у рэдакцію газэты «Праўда», каторая адкрыта прызывае да грамадзянскай вайны.

Керэнскій на з'ездзі «трудавікоў» сказаў, што «трудавікі» ідуць разам с соцыал-дэмократамі тольлі ў некаторых практычных справах, і жадаў, каб была спынена крытыка правіцельства.

ШТОКГОЛЬМ. Між групамі Леніна і Цэрэтэлі пачалося змаганьне. Ленін прызывае пролетарыят адступіцца ад буржуазнаго правіцельства, а Цэрэтэлі кажэ, што пролетарыят не здольны узяць на сябе упраўленьне гасударствам, і затым трэба аставіць правіцельство на яго мейсцу. Ленін з бальхону свайго дому кожны дзень прамаўляе да народу, прызываючы яго не прызнаваць ніякаго прыватнаго меньня.

ЛЮГАНО. «Corr. della Sera» даносіць с Пецярбурга:

Агульны развал узрастае. Керэнскі у кожным прыпадку адзначывае сваю незгодлівасць з другімі міністрамі. Яго наступні паказваюць, што рада работнікоў і салдатоў папраўдзі мяніцца забраць уласць у свае рукі.

ПЕЦЯРБУРГ. Расейскіе газэты цікавяцца пытаньнем, з якой програмай міра выступяць на штокгольмскім социалістычным з'ездзі нямецкіе соцыал-дэмократы.

ПЕЦЯРБУРГ. Брусілов ад імі афіцэроў і салдатоў паўночна-заходняй арміі паслаў тымчасоваму правіцельству пратэст проці сазыву установучаго сайму ў Пецярбурзі, дзе пануе дух інтэрнацыоналізму. Паўночна-заходняя армія дамагаецца, каб установучы сайм сабраўся ў Маскве.

Генэрал Лечыцкій, начальнік румынскаго фронту, падаўся у адстаўку.

АПАРАНДА. Вядомы галава соцыалістоў, Крыст Класін, атрымаў с Торнэо вестку, што тымчасовы урад не даў пазваленьня яму і 32 расейскім рэволюцыонэрам прыехаць у Пецярбург.

ШТОКГОЛЬМ. Генэрала Куропаткіна, каторага арэштавалі ў Ташкенці, перэвязьлі ў Петрапаўлаўскую крэпасць, дзе яго ўраз же дапрашываў сам Керэнскій.

ПЕЦЯРБУРГ. Адзін з вярнуўшыхся с Сібіру ссыльных апаведае, што ў Сібіры астаецца ешчэ не менш 100.000 палітычных ссыльных, каторые не могуць вярнуцца с прычыны труднасьці праезду.

З усяго сьвету.

ШТОКГОЛЬМ. С прычыни міжнароднаго соцыалістычнаго з'езду і нарад соцыалістоў у Штокгольмі французскіе газэты з «Matin» наперадзі вінавацяць Швэцію ў нарушэньні нэўтральнасьці і грозяць ей блокадай берагоў па прыкладу Грэціі.

ГААГА. «Times» даносіць з Гляго, што там адбылася нарада дэпутатоў ад прафэсыональных саюзоў дзеля пратэсту проці ваенный павіннасьці. Першы прамаўляў соцыаліст Рамзай Макдональд. Нейкіе маладые людзі прабавалі шумам і сьвістам перэрваць нараду; аднак, яна ўдачна прайшла да канца.

Тая-ж газэта друкуе вялікую стацьцю Вэлльса, у каторай гаворыцца, што ў Англіі вельмі пашыраны рэспубліканскіе ідэалы. Стацьця прызывае да ладжэньня рэспубліканскіх організацый дзеля пасрэдніцтва між Расейскай і Амэрыканскай рэспублікамі.

АМСТЭРДАМ. Англіцкая незалежная работніцкая партія на сваім валікодным з'ездзі выказала незадаволеньне ваенный палітыкай правіцельства. Сноўдэн сказаў, што ў той час, як у Расеі будуюцца новые асновы жыцьця, англіцкі народ пазваляе правіцельству адбіраць свае старые правы. Міністэр працы меў сьмеласць гразіць работнікам папраўчым домам за кару, калі яны ў 24 гадзіны не пакінуць забастоўкі. Англіцкі народ павінен скінуць деспотычнае упраўленьне Ллойда Джорджа.

БЭРЛІН. Гішпанскі пасол 20. IV аддаў ноту, жалючыся на затапленьне гішпанскіх тарговых параходаў нямецкімі падводнымі лодкамі.

БЭРЛІН. Паводлуг газэтных вестак, падгатавіцельные работы дзеля рэформы выбарнаго права у Прусіі йдуць удачна ўпарод. Новые выбары будуць агульные, простые і тайные.

ТЭЛЕГРАМЫ.

Нямецкіе апавешчэньня:

24.IV. Заходні тэатр:

Фронт Рупрэхта Баварскаго: На полі бітвы пры Аррас англіцкая армія ўчора зрабіла другую спробу прарваць нямецкі фронт. Нэколькі дзён перад тым найцяжэйшые гарматы безупынна абсыпалі гранатамі нашы пазыціі. 23 красавіка англіцкіе войскі на фронці, 30 кілём. шырокім, пачалі штурм. Шмат дзе наш агонь разганяў ворагоў, недапускаючы іх да нас. У інных пунктах бітва перасоўвалася то ўпарод, то назад. Дзе ворагі даходзілі дачаснай удачы, там наша пяхота сільнымі контратакамі адкідала іх назад. Пасьля таго, як першы штурм быў адбіт, англічане пайшлі на штурм другі раз па полі, засыпаным іхнымі трупамі. Як на Эн і ў Шампані, так і пры Аррас спробы ворагоў прарваць наш фронт не ўдаліся і вельмі дорага ім каштавалі. Англіцкіе сілы цяжка і крывава разбіты. Наша армія з верай жджэ новых бітв.

На ўсіх інных фронтах і тэатрах- нічога выдатнаго.

25.IV. Заходні тэатр.

Фронт Рупрэхта Баварскаго: На палёх баталіі пры Аррас англіцкіе дывізіі ізноў пачалі штурм, каторы быў усюды адбіт агнём і штыкамі, прычыніўшы ворагам незвычайна цяжкіе страты. Узяты у палон 660 душ. Зьнішчаны нэкольлі панцырных самаходаў.

Фронт нямецкаго Насьледніка: На фронці Эн і ў Шампані крапчэла артылерыйская бітва.

Англічане і французы утрацілі 23 красавіка 20 самалётаў і 1 лятучы шар. 24 красавіка яны утрацілі 19 самалётаў.

Паручык Бэрнард збіў сваіх 20, 21 і 22-га ворагоў.

Усходні тэатр:

Наша артылерыя энэргічна адказывала на агонь расейскіх батарэй пры Якобштаці, Паставах і чыгунцы Злочов—Тарнополь.

Македонскі фронт: Пасьля сільнаго агня між Вардарам і возерам Дойран англічане пачалі штурм, каторы быў адбіт боўгарскімі сіламі.

КАЛЯ ВАЙНЫ.

БЭРЛІН. (В.Т.Б.). У новай бітве пры Аррас 23 красавіка англічане мелі найвялікшые крываве страты за ўвесь час вайны. Усе начальнікі нашых войск даносяць, што страты англічан „дайшлі нячутай меры".

БЭРЛІН. (Б.Т.Б.). Бітва 24 красавіка не дала англічанам ніякай удачы і толькі падвоіла страты. З найвялікшай заядласьцю стараліся англічане ўсемі сіламі перэцягнуць вагу на свой бок. Агнём кулемётаў вразываліся цэлые рады англічан. Агонь нашай артылерыі бушаваў у густых массах штурмаваўшых войск. Шмат дзе лежаць англіцкіе панцырные аўтомобілі, акружэнне кучамі трупоў. Асабліва наабапал дарогі Аррас-Камбрэ трупы англічан лежаць валамі.

ЖЭНЕВА. Француcкіе газэты прызываюць Італію пачаць на сваім фронці ваенные опэрацыі, каб адцягнуць с Франціі часць нямецкіх сіл.

БЭРЛІН. (В.Т.Б.). Да 24 красавіка ізноў затоплено ў Англіцкім каналі, Атлянтыцкім акіані і Паўночным моры караблёў агульнай ёмкасьцю 143.600 тонн.

БЭРН. «Daily Telegr.» адзначывае страшэнную небяспеку для Англіі с прычыны зьнішчэньня тарговаго флоту падводнымі лодкамі. Німа ніякай карысьці укрываць сур'ёзнасць палажэньня. 17 красавіка у Англіі быў першы посны дзень.

БЭРЛІН. 23 красавіка ў бітвах на паветры ворагі утрацілі 20 самалётаў.

Ріхтгофэн збіў свайго 47-го ворага.

Спіс ваенна-палонных з нашаго краю.

З Вільні і Віленскай губэрні.

Табор для ваенна-палонных Lansdorf.

Станковіч Антон, Вільня.
Мешкевіч Лука, Беліца.
Гэчыс Міхал, Крэнцэль.
Драгу Павал, Тэрэда.
Віртчыс Гарасім, Бакчанск.
Казлоўскі Павал, Вільня.
Баўка Іван, Заміздзі.

Табор для ваенна-палонных Nittenberg.

Кас'ев Сямён, Васілевічы.
Бараноўскі Павал, Буйвідзы.
Батура Аляксей, Вільня.
Бошка Пётр, Папоўка.
Дзевелтоў Грыгор, Вільня.
Драгун Александар, Попішчоўка.
Карабаноў Саламон, Мэрэч.
Клімята Максім, Ляоновічы.
Кузмін Лявон, Крукі.
Лісоўскі Язэп, Вільня.
Марцінкевіч Антон, Біцяконі.
Мержэеўскі Осіп, Вільня.
Мульма Станіслаў, Сосанішкі.
Мушкет Яфім, Віліковічы.
Накван Логін, Стайкі.
Перэпечкін Владзімір, Міхайлова.

Пятлюк Ільля, Сісмавы.
Петровіч Антон, Друя.
Петрушэвіч Константын, Вільня.
Плеварко Іван, Валожын.
Раўбут Юльян, Дуброўка.
Рагач Андрэй, Новае.
Рагуновіч Сьцепан, Лебедзево.
Сямец Вінцэнты, Пешчанка.

(Далей будзе).

АБВЕСТКІ.

Друкавана у друкарні М. Кухты. Выдавецтво «Гоман». Рэдактар Язэп Салавей.